

Administrația Română

ORGANUL ASOCIAȚIEI GENERALE A NOTARILOR COMUNALI
DIN ROMÂNIA

Jurisprudență * Administrație * Studii * Informațiuni * Revendicări

Apare lunar

Redactor: Isac E. Isacu, notar

Redacția și Administrația

Timișoara I, Str. 10 Maiu No. 3.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CUPRINSUL:

- T. MESAROSIU: Licențiați, bacalaureați, plutonieri, sergenți, furieri ...
Em. N. MANTA: Notarul din Vechiul Regat în evoluția legilor ad-tive.
IONEL V. VLAD: Doleanțele notarilor.
TRAIAN SIMON: Unele observațiuni cu privire la proiectul
de reformă administrativă.
IONEL V. VLAD: Notarii fără posturi cer dreptate.
PETRU CREINICEAN: Nedreptăți.
EMIL POP: La datorie.
M. R. CONSTANTINESCU: Rolul notarului în Stat.
Al. I. MOVILĂ: Regulamentele Comunale.
IONEL V. VLAD: Salarizarea și încadrarea.
I. SPĂTARU: Chestia disciplinară a primarilor.
C. T.: Dobândirea proprietății imobiliare prin uzucapiune.
FRUNZA-VERDE: Din colbul vremii.
V. RĂȘCHITOR: Casierii comunale și încasarea veniturilor comunale.
Scrisoare deschisă, Memoriu, Organizare, Jurisprudență.

„ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ“

Prietenii și colaboratorii noștri.

Incepem publicarea numelor colaboratorilor și prietenilor revistei — în ordine alfabetică.

Pe lângă colegi și șefi direcți, sunt și personalități din afară asociației, cari înțelegând perfect dreptatea cauzei noastre, ne dau prețiosul lor sprijin, pentru înfăptuirea dezideratelor ce avem, în primul rând fiind: ridicarea administrației Statului.

Sunt nume — scumpe nouă — bine cunoscute în știința și practica administrativă.

În sufletele notarilor comunali din întreaga țară arde candela recunoștinței pentru de aceștia și pentru toți oamenii de bine, cari — ca și noi — urmăresc propășirea administrației și fericirea țării:

Aron Romul, notar, președ. jud. Târnava-Mare.
Alberth Augustin, subnotar.
Bunescu Nicolae, dir. de pref., președ. jud. Sibiu.
Barboș Alex., primpretor, președ. jud. Someș.
Băcanu Ioan, notar, președ. jud. Constanța.
Bârlea Leon, notar.
Badiu Nicolae, notar.
Bretan Aurel, notar, președ. jud. Satu Mare.
Colan Gheorghe, primpretor,
A. Panait, notar, vicepreședintele Asoc.
Ciupe G. Dr., Consilier la Comitetul Local de Revizuire, Timișoara.
Gheorghe Comșia, notar, președ. jud. Brașov.
Ciorogariu Petre, notar, președ. jud. Caraș.
Cionca Macedon Dr., primpretor, preș. jud. Odorhei.
Comșia Alexandru, președintele Asociației Generale a Notarilor Comunali din România.
Dăscălescu Stelian, notar.
Drăgan V. V. Preșe. As. Secretarilor de plasă.
Friedrich I., notar.
Florian Ioan, not. pens., președ. jud. Alba.
Grați Francisc, doctor în drept.
Grigoriu M. F., notar, președ. jud. Iași.
Gheorghiu Ioan — Bălți. Funcț. adm.

Grigorescu A. I., Consilier la Comit. central de revizuire, București.

Ionescu-Darzeu Virgil, subdir. gen. Min. de Interne.
Isaiu Dimitrie, subnotar.

Jeșan Dimitrie, director gen. Min. de Interne.
Lația Dr. George, medic.

Lungulescu C., ziarist, secretar general al Ligii Antirevizioniste.

Lascu Alexandru, notar, președ. jud. Ciuc.

Lighezan Liviu, președ. jud. Timiș-Torontal.

Mesaroșu F., notar.

Movilă I. Alex., primpretor.

Dr. Moldovanu Valer, prof. universitar.

Modolea P. C., Consilier la Comit. central de revizuire, București.

Mărculescu Stelian, notar, președ. jud. Dâmbovița
Negrișeanu, notar, președ. jud. Caliacra.

Negulescu Paul, profesor universitar.

Onișca Teofil, notar, președ. jud. Târnava Mică.

G. Melencoviciu, notar.

Popovici Petru, notar.

Petrescu Cezar, scriitor, ziarist și deputat.

Popescu Alex., notar, președ. jud. Bihor.

Popu M. Dr. preșe. Asoc. pretorilor din România.

Popa Gheorghe, notar, președ. jud. Făgăraș.

Paștiu Ioan, notar președ. jud. Huneoara.

Dr. Popu Ioan, dir. pref., președ. jud. Năsăud.

Pvp Ioan, notar, președ. jud. Severin.

Rășchitor Victor, secretar com.

Roșca Petru, inspector general administrativ.

Rădulescu George, primpretor, președ. funcționarilor ad-tivi.

Rarinceșcu C., profesor universitar.

Rațiu Alexandru, notar, președ. jud. Arad.

Dr. V. Supuran.

Spătaru I., ref. jud.

Simon S. Traian, primpretor.

Teodorescu Anibal, profesor univ.

Ursu Simion, notar, vicepreșed. asoc.

Vlad Ionel, notar.

Vermeulen I. V., prof. univ.

Administrația Română

Organul Asociației G-rale a Notarilor Comunali din România

APARE LUNAR
REDACTOR: ISAC E. ISACU, NOTAR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
TIMIȘOARA I, STR. 10 MAIU No. 3.

Licențiați, bacalaureați, plutonieri, sergenți, furieri,

Poate când aceste rânduri vor vedea lumina tiparului, noul proiect de lege administrativă să fie votat și de Cameră. Cu tot acest scepticism, n'as crede că situația miilor de notari diplomați ai școlilor desființate să nu fie în mod echitabil aranjată, așa după cum o așteaptă de atât amar de vreme.

Și bazat pe experiența trecutului, cunoscând și sistemul de legiferare a tuturor partidelor politice, cari se supralicitează în a creia ceva în bun, la inovații cari să satisfacă pe toată lumea administrativă nu ne putem aștepta. După câte știm, comisiunea de redactare a proiectului a fost desființată înainte de a depune acest proiect întocmit de ea. Proiectul care s'a votat în Senat este altul decât acela întocmit de această comisiune. Și se poate cunoaște după felul cum proiectul vrea să rezolve problema funcționarilor administrativi și în special al notarilor și subnotarilor. Intențiunea legiuitorilor pare a fi bună, nu însă justă și echitabilă. Nici de data aceasta părerea noastră nu a fost acceptată întru toate și iată că pentru subnotari ne pomenim cu o inovație, care echivalează cu o situație, care au avut-o notararii la începutul secolului trecut.

Este adevărat, că revista în care ne plângem toate amărăciunile puținii o cetesc. E trist pentru noi. Dar ne mângăiem cu speranța, că timpul va schimba această situație. Și făclia aceasta va da o rază de lumină și pentru acei ce sunt chemați a concura la așezarea corpului notarial în cadrele legale, așa după cum spiritul vremii o cere.

Au devenit banale, chiar și pentru noi înșine, toate chestiunile ridicate în preajma întocmirii proiectelor de legi, cari ne privesc atât pe noi, cât și viața administrativă. Aceleași cereri, aceleași memorii și întotdeauna aceleași soluții nesatisfăcătoare. Și dacă s'ar cerceta colecția acestei reviste umile se va constata, că nu s'a cerut numai ridicarea stării

materiale a notarului. Mai mult s'a cerut: recunoașterea legală a notarului în situația de fapt în care se găsește, de când acest corp are o pregătire școlară recerută. Și făcând o reflecție asupra activității altor asociații de funcționari, cu durere trebuie să constat, că acele asociații, cari sunt mai aproape de viața comunelor rurale, au ca scop ridicarea corpului lor din punct de vedere material. Și până când tuturor le-a succes, tagmei notarilor, nu. Putem oare face o comparație justă? Sunt oare învățători, cari să nu fie funcționari publici, cari pot fi înlocuiți oricând? Dar între alte tagme de funcționari mai găsim o atare situație? Vina o are și complexul notarilor, cari și dacă au fost grupați într'o asociație, n'au fost solidari îndeajuns, și n'au urmat cu îndârjire realizarea dezideratelor de ordin material în primul rând. Dar vina este și a tuturor acelorora, cari timp de atâția ani au profitat de această slăbiciune și cari intenționat au neglijat rezolvarea mai de vreme a acestei probleme.

Notarii din această Țară nu formează o cantitate neglijabilă. Această funcțiune specială, creată pentru progresul satelor noastre, ar trebui să se bucure de toată considerațiunea din partea acelorora, cari impart recunoștința. Dar în schimb ne-am pomenit întotdeauna cu o lege specială, care nu ne-a îngăduit să fim și noi încadrați, ceace nu se poate pomeni pentru vre-o altă categorie de funcționari. Poate n'am de data aceasta dreptate, întrucât în noul proiect se prevede o încadrare și gradații. Dar oare celelalte legi nu ne-au garantat diferite încadrări, cu mica derogare că până la o nouă orânduire salariile notarilor rămân cele actuale. Și din anul 1925 tot am așteptat ca să sosească acel timp, dar n'a sosit. Aceleași legi au prevăzut școli de notari speciale, cari au garantat puțința de ocupare a unui post în baza diplomei iscălită și de Ministerul de Interne, tot acel Minister, care astăzi nu ne mai recu-

noaște decât în mod tranzitoriu, fără nici un drept și garanții de stabilitate.

Nimeni nu este în contra introducerii licențierilor în posturile de notari. Din contră. Dar modul și felul cum se intenționează rezolvarea acestei probleme nu ne poate satisface și-l considerăm ca neuman. Proiectul intenționează să ștergă pe actualii notari specialiști ai administrației, dar credem că nu va reuși să înlocuiască cunoștințele practice, educația administrativă și dragostea de carieră, înlocuindu-le momentan cu oameni fără atragere, fără dragoste de carieră, cu gândul tot la ziua, când vor scăpa de mizeria satelor spre a se vedea în fotolii luxoase sau scăparea definitivă de această necesitate momentană, necesitate creiată de criză vremii și a dumpingului de licențieri.

Cu ce au păcătuit mii de notari, cari n'au licență și în trecut când s'au dedicat acestei carieri, nu li-sa cerut nici de legea, care le-a garantat oarecum speranțele de viitor, speranțe astăzi spulberate de noul proiect. Acei cari cunosc administrația nu pot să susțină, că aceștia n'ar fi competenți înaintea oricărei categorii de licențieri să ocupe cu preferință posturile de notari vacante. Administrația are nevoie de oameni de carieră, de muncă, devotați și identificați cu aspirațiile ei. Și legea nu poate să înlăture o astfel de categorie de funcționari înlocuind-o cu alta. Măsura preconizată se va putea numai atunci realiza, dacă șirul acestora va dispărea din totalitatea șomerilor de azi.

Nimeni nu fuge de cultură. Dar numai cu teorii nu se poate administra. Oricât de bine ar fi pregătit licențierul teoreticește pentru funcțiunea administrativă, nu va fi pregătit, decât dacă a făcut ucenicia necesară apropierea celor mai elementare cunoștințe practice și de rutină. Insuș proiectul o recu-

noaște într'o oarecare măsură și numai pentru unii, atunci când stabilește că actualii deținători de funcțiune, cari îndeplinesc condițiunea de avea gradul de plutonier, sergent sau furier, poate fi declarat stabil. Atunci dacă un asemenea notar fără pregătire școlară poartă sta alături de unul licențiat, de ce oare n'ar putea mai bine unul cu bacalaureat și cu școala specială?

Dispoziția din proiectul de lege este în contradicție cu spiritul legii statutului funcționarilor publici în cece privește funcțiunea de subnotar preconizată de proiect. Legea statutului funcționarilor publici, este de ordin constituțional. Deci măsurile luate și intențiunile contrare acestui statut par a fi neconstituționale. Legea aceasta nu cunoaște funcționari publici, cari să nu se bucure de drepturile acordate în ea. Ce garanță ar avea o persoană, care nu este funcționar public, dar conduce un oficiu cu răspundere, cum este o primărie?

Astăzi nu mai avem atâția licențieri, cari să poată umplea toate golurile din administrație. Nici pentru funcțiunea de secretari de plasă nu se va găsi numărul suficient. Experiența s'a făcut în trecut, când legea a cerut numai bacalaureatul pentru ocuparea unui post de notar și totuși în vechiul regat s'au făcut numiri de notari cu 4 clase, sau dintre foștii reangajați, după cum ne arată proiectul nou.

Este deci în interesul unei bune administrații, ca posturile de notari devenite vacante în caz că nu s'ar complecta cu licențieri, să se completeze cu actualii subnotari, căroră să li-se garanteze de lege aceleași drepturi ca și actualilor notari fără nici o pregătire. În acest fel s'ar curma o stare de lucruri tristă pentru acești candidați, iar nedreptatea proiectată va dispărea.

Teodor Mesaroșiu.

Notarul din Vechiul Regat în evoluția legilor ad-tive.

Singura legiuire care s'a ocupat în mod serios de problema administrației rurale și care a marcat în adevăr o eră de real progres, a fost legea org. com. rurale 1908, opera regretatului mare bărbat de stat, **V Lascăr.**

Deviza acestui om de stat era să facă din funcția de notar o a 2-a magistratură. Și dacă moartea nu l'ar fi răpus, desigur că acest clar vizionar legiuitor ar fi tins în noile legiferări spre atingerea acestei de-vize, ridicând mereu presitgiul administrației spre a corespunde și a fi la înălțimea vremurilor de mari prefaceri ce au urmat după război.

În evoluția administrației noastre s'au făcut 2 experimentări.

Prima experiență a fost de foarte lungă durată, de la 1864-1908, în care timp primarii au fost învestiți cu foarte mari și largi atribuțiuni în conducerea comunelor, având ca simplu scriitor pe notar sau secretarul general, care erau puși sub ordinele direc-tive a primarilor și consiliilor comunale.

Această lungă experiență a dovedit și încă cu multă prisosință, că primarul n'a corespuns nici pe departe rolului ce i-s'a încredințat, ținând administra-ția rurală într'o lungă stare de lăncezeală.

Dacă notarul sau secretarul nu s'ar fi temut de

răspunderea semnăturii ce pune alături de primar, experimentarea aceasta ar fi dat de mult faliment!

Indreptarea acestei stări de lucruri, a impus crearea notarului, investit nunumai cu calitatea de funcționar de stat și reprezentantul al puterii centrale, dar investit cu atribuțiuni mai largi ca cele de azi (legea învoelilor agricole, publicarea legilor, scrierea actelor, petițiunilor și îndeplinirea oficiului de arhivar la judecătoriile comunale), atribuindu-i-se astfel un rol propriu, în ce privește chestiunile de interes general, cele de ordin local continuând a rămâne în sarcina primarului și consiliului comunal.

Orice cercetător obiectiv nu poate contesta progresul evident realizat de administrația rurală sub această lege și că acest progres e datorit factorului acesta nou creat: notarul, care a dovedit că a corespuns în totul așteptărilor ce s'au pus în el.

Rezultatele experienței acestei legi au fost neîndoios bune, și tot mai bune puteau să fie, dacă acțiunea notarului n'ar fi fost paralizată.

Mutările în interes de serviciu de care s'a făcut uz înainte de război și care s'au transformat într'un adevărat și dureros abuz după război, au făcut ca notarul să fie readus de fapt nunumai sub dependența primarului și consiliului cl, dar chiar sub dependența multor politicieni ce au răsărit după război și reforma votului universal.

Starea aceasta de nesiguranță a lovit nunumai în interesele notarilor, dar a lovit poate și mai dureros în interesele însăși ale administrației, în prestigial și autritatea acestei administrații reprezentată prin notar.

În executarea legilor se cere integritate și imparțialitate, ceace nu poate avea un funcționar în asemenea condițiuni de funcționare, când orice politician nemulțumit îi poate cere mutarea.

Legea din 1925 și mai ales cea din 1929, care s'a reîntors la situația îndelung experimentată dinainte de 1908, transformând pe notar iar în funcționar comunal, au însemnat un regres și pentru notar și pentru administrație, lăsându-l cu un salariu de mizerie și apoi neplătit 2 ani 1930 și 1931, restrângându-i-se și atribuțiile din 1908.

Dar legea din 1908 n'a realizat progresul obținut numai prin crearea notarului ca funcționar de stat și cu atribuțiuni proprii, ci și prin grija de salarizarea acestui notar, recrutarea, pregătirea și selecționarea lui.

Notar era de 3 clase, plătit cu 60, 80 și 100 lei, plus 30 lei indemnizație de locuință. Notarul cl. III. chiar, era în fruntea celorlalți funcționari rurali.

Se mai prevedea 3 gradații vechime de 10% din 5 în 5 ani, și se acorda dreptul de prezentarea la examenul de administrator de plasă notarilor clasă I. după 5 ani vechime.

Se găsesc și azi prim-pretori, proveniți din acești notari, cari fac cinste corpului în care au înaintat.

Legile din 1925 și 1929, ne-au despoiat de toate aceste drepturi câștigate. Am fost retrogradați și tot odată am fost lăsați cu un salariu ce nu poate asigura existența unui om, chiar nefamilist, un salariu ce ne pune azi în coada celorlalți funcționari.

Prin urmare corpului notăresc nu i-s'a luat numai orișice stimulent, care să-i facă să se dedice cu mai mult zel numai serviciului, dar nu i-s'a lăsat nici minimul existenței de trai, ceace îl împiedecă să se poată comporta cu mai multă demnitate, trebuind să și impună numeroase privațiuni, care merg până a-i atinge demnitatea.

Cu școala de notari, sau fără; stabil sau provizoriu; cu clasele primare, 4 secundare sau 7-8 liceale; toți avem o salarizare unică; dela 1600-1900 lei (după numărul copiilor).

Noua reformă nu va putea da rezultate bune, dacă nu se va da toată atențiunea și grija asupra bunei salarizare a notarului, factorul pe care se poate conta în realizarea acestor bune rezultate.

Pe lângă stabilitate care se spune că ni se va da, trebuie să se facă o revizuire a salarizării noastre în raport cu salariile dinainte de război și ceilalți funcționari, stabilindu-se un salariu mai echitabil, și acordându-se și corpului nostru dreptul de avansare și gradațiuni de vechime, pe care Statutul Funcț. Publici ni'l acordă și nouă fără să fie respectat.

Dacă însă se va socoti, că de aceste drepturi nu pot beneficia decât licențiații în drept, se va face o mare nedreptate corpului notăresc, care așa cum este, va îndeplini acelaș serviciu și acelaș rol, ca și licențiații în drept și în plus au servit în condițiuni grele nevoile acestui Stat și cetățenilor săi, atunci când acești licențiați nu se găseau. Cu această administrație s'a făcut cele 2 războaie dela 1913 și 1916-1918, care a impus notarilor o muncă destul de grea față de timpurile normale.

A pedepsi notarii actuali că s'au dedicat acum 10-20 ani acestei cariere, ar fi o nedreptate.

Un lucru însă mai trebuie știut și reținut.

Nu cu iluzii mari sau mici transformate în paragrafe de legi, se redă stimulentul necesar corpului notăresc, ci numai prin dispozițiuni, care să poată fi puse imediat și complect în aplicare.

Em. N. Manta, notar.

Doleanțele notarilor.

Reforma Administrativă impusă de necesități vitale de ordin național, economic și social, ca orice lege a putea da roade bune, cere la aplicarea ei anumite organe administrative, de a căror bună funcționare depinde însăși existența Statului.

Este știut pentru orice cunoscător al administrațiilor comunale că administrația comunelor se reduce la capacitatea gospodărească a notarului.

După război rolul notarului fiind încontinuu diminuat în favorul primarului, administrația și gospodăria comunelor a încăput pe mâni de neisprăviți și în mod natural a început să decadă.

Starea de înflorire a comunelor din Ardeal, se datorește notarilor, cari cu autoritatea lor, având încrederea totală a autorităților superioare, și nehrțuiți prin mutări, au putut da toată puterea lor de muncă pe terenul gospodăriilor comunale.

Spiritul nou în administrație cerut de M. S. Regele, nu va fi introdus decât numai prin corpul notarilor comunali, de valoarea și vrednicia cărora depinde buna gospodărire a comunelor.

Este deci, o necesitate, ca funcția de notar să fie revalorizată atât prin modificarea criteriilor de recrutare cât și prin atribuțiile și retribuțiile, cari să-i ridice prestigiul la locul cuvenit.

O reorganizare administrativă cu bune rezultate pentru gospodăriile comunelor rurale, fără notari cu prestigiu și autoritate nu se poate aștepta.

Notarii cer de ani de zile o retribuție care să le asigure existența. **In marea mizerie a funcționarilor publici, corpul notarial a pătimit și pătimeste mai greu decât toate celelalte categorii de funcționari.**

De ani de zile cerem pe toate căile, acordarea acelorasi salarii ce s'au acordat tuturor celorlalți funcționari fără excepție.

Dreptatea până acum a întârziat mereu, însă ea va trebui să vină, deoarece **nu este vorba de o suferință și doleanță individuală ci de însuși prestigiul Statului, căci notarul în comuna sa reprezintă autoritatea de Stat.** Ori, ce autoritate de Stat este aceea cu reprezentanți flămânzi și goi?

Este o cinste pentru corpul notarial, că pe lângă toată mizeria în care a trăit, revendicările lui au fost în primul rând de ordin general administrativ și numai în urmă au venit revendicările de ordin material, cari s'au redus la: **egalizarea salariilor, după Statutul funcționarilor, cu ceilalți salariați ai Statului, și încadrarea în clasa la care îi îndreptățește pregătirea, importanța funcțiunii ce îndeplinesc și munca ce o depun.**

Ionel V. Vlad.

Unele observațiuni cu privire la proiectul de reformă administrativă.

Unele observațiuni cu privire la proiectul de reformă administrativă.

La titlul „Atribuțiunile Pretorului” (art. 103 până 108) s'a lăsat, sau s'a scăpat din vedere cea mai esențială atribuție a Pretorului, anume calitatea sa de organ de control și de supraveghere al administrațiilor locale (art. 288 din Legea pentru Organizarea Administrațiilor Locale), apoi dreptul de a participa la ședințele consiliilor comunale cu vot consultativ. In lipsa acestor atribuțiuni, pretorul va fi redus la rangul unui polițist, or tocmai prin aceste atribuțiuni de control și supraveghere devine ceea ce în adevăr este, un organ administrativ.

In ce privește autoritatea de tutelă, (art. 156 din proiect) acesta prevede, în deosebire de actualul regim, (art. 42 și următorii din noua lege pentru organizarea Comitetelor de Revizuire) ca autorități de control și tutelă pe Prefectul Județului, pentru comunele rurale și orașele nereședinte, și pe Ministrul de Interne pentru celelalte administrațiuni locale. Această măsură înseamnă o totală politicianizare a vieții administrative, fiind astfel influințele politice locale lăsate în largul lor, de a determina și influința, în mod arbitrar, tutela actelor administrațiilor locale.

S'a dovedit cu prisosință din activitatea de până

acuma a pretorilor pe acest teren, că nu s'a abuzat de această importantă atribuție juridică, că din potrivă, s'a introdus cu încetul în organismul administrativ local simțul ordinii și al legalității și că s'a creiat o adevărată gospodărie în înțelesul administrativ al cuvântului și nu în acel al politice de partid. Acuma, când abea am intrat în normal, când am inaugurat și permanentizat un sistem dovedit ca folositor și util, de ce să'l abandonăm numai de dragul de a amplifica atribuțiunile prefectului, care, să o spunem pe față, face, more patrio, mai pe sus de toate politică și numai în al doilea rând gospodărie, dar și atunci în permanență cu grija de a nu jigni interesul vreunui partizan politic. Dacă pretorii s'au dovedit de incapabili, de-a exercita tutela asupra unităților administrative locale, de ce nu s'a conferit această atribuție Consiliului Județean, respective Delegațiunii Consiliului Județean, care fiind și ele organe deliberative ale autonomiilor locale, sunt cele mai competente de a fi investite cu această putere. Pentru că trebuie să distingem odată în mod precis puterea autorității centrale de aceea a organelor autonomiei locale și să nu le confundăm una cu alta, cum sa făcut în acest proiect de lege.

O altă anomalie, sau inovație curioasă este legiferarea inamovibilității pretorului. (Art. 121 din proiect). Acest drept proiectul îl condiționează de rezultatul anumitor proceduri închiziționale, care, o știm înainte, vor fi și ele condiționate de marșruta politică. Inamovibilitatea în toate celelalte legiuiri din țară și din toată lumea, este un drept conferit direct, în mod organic, fără de a-i pune îngrediri și

conștiinți de ordin disciplinar și profesional. Mai mult, conform proiectului, pretorul, care solicită inamovibilitatea, se poate pomeni și cu o sancțiune, de a nu i-se acorda pe viitor alte gradații, peste cele obținute până atunci, (aliniatul ultim al art. 122 din proiect). Va să zică o sabie cu două tăișuri și decăt să risc o penalitate, mai bine renunț la dreptul de inamovibilitate. Se poate o mai ipocrită și machiavelică legiferare, decăt aceasta? Mai întreb, este posibilă o inspecțiune obiectivă și cinstită, urmată de înterogatoare, culegere de date și de note calificative atunci, când bine știm, că mai ales pretorii au fost cei mai expuși mutărilor continue dela un regim politic la altul și că azi în cea mai mare parte la plăși funcționează pretori delegați sau detașați, titularii fiind mutați în alte părți și înlocuiți cu funcționari județenei și notari. Cum se va putea alcătui între astfel de împrejurări și practicări o investigare unitară și cinstită asupra unui pretor lăsat azi la cheremul unui complex de șefi ierarhici de diferite culori politice și de variate note calificative, date de cele mai multe ori la impresia momentului a șefului politic?

De aceea cerem, să se abandoneze acest sistem de inamovibilitate, care va produce nemulțumiri, nedreptăți și individii justificate sau nejustificate în sînul pretorilor și... legea trebuie să fie în toate părțile ei educativă și pătrunsă de o înaltă morală și nu privileguitoare de intrigi și de satisfacții personale și dușmăniei politice.

Traian Simon, primpretor.

Notarii fără posturi cer dreptate.

Școlile de notari, școli de specialitate, au fost creiate spre a răspunde necesităților bineprecizate ale administrației.

Statul a acordat o serie de inlesniri, pentru a încuraja absolvenții de liceu, să îmbrățișeze cariera de notar.

Noua reformă administrativă în curs de volare, desființează școlile de notari și înlătură absolvenții acestor școli, dela dreptul de a ocupa în viitor posturi de notar. Numărul absolvenților acestor școli în prezent fără posturi sunt de câteva mii.

Cel mai elementar principiu de dreptate reclamă în favorul acestor notari diplomați, toate drepturile, ba chiar preferința la ocuparea posturilor de notari, în vederea cărora au fost chemați a urma cursurile școlilor de notari după absolența liceului, și în vederea cărora drepturi muncesc pe terenul

administrației de ani de zile, ca subnotari, secretari, impiegați etc.

Revolta și strigătul desnădăjduit al miilor de notari diplomați sunt îndreptățite.

Rânduiala morală a Statului e adânc știrbită, în fața acestor tineri, atunci când li-se descosește drepturile la existență, înlăturându-i dela cariera de notar, pentru care se prezintă pe lângă justificarea diplomei de notar, câștigată la îndemnul și cu sprijinul Statului, și cu o îndelungată practică în rezolvirea multiplelor îndatoriri de administrațiunii comunale.

Aproape toți, fii de țărani, odată cu câștigarea diplomei, au născut în sufletele părinților necăjiți, nădejdea sprijinului bătrânețelor lor trudite. Socoletile și așteptările lor juste le văd acum dărâmate

și sunt înlocuite cu neîncrederea în rânduiala morală a Statului.

Din tinerii notari diplomați, această încălcare a drepturilor lor va naște peste 2000 de desamăgiți, și rătăciți fără rost în viața satelor.

Acolo unde soarta îi va arunca vor fi propagatorii neîncrederii în orânduiala și dreptatea Statului.

Protestul lor modest acum, atunci când toate speranțele le vor fi înlăturate, și credința în dreptate înfrântă, va naște din ei ceea ce naște întotdeauna sfatul desperării.

Realitatea trebuie să servească la baza oricărei legiuiri și nu vrem a crede că Legea în curs de vo-

tare, având la bază indemnurile înțelepte ale M. S. Regelui, și care prin majoritatea dispozițiilor ei înseamnă de fapt un însemnat pas înainte către întinarea unei „administrații inspirată de un spirit nou și gospodăresc” va cuprinde până la urmă o dispoziție atât de nedreaptă și păgubitoare prestigiului de moralitate a Statului.

Înțelepciunea celor chemați, va trebui ca în ceasul al 12-la să asculte grasul realității și dreptății, acordând dreptul la viață celor peste 2000 de tineri diplomați.

Ionel V. Vlad.

Nedreptăți.

Actualul proiect al noii Legi Administrative, în care ne-am pus nădejdea unor vremuri mai bune, crezând că se face dreptate și pentru noi tânăra generație de notari diplomați, ne-a spulberat toate speranțele.

Ni-s'au năruit atâtea idealuri țesute cu atâtea dragoste în anii băncilor de școală. Soarta de data aceasta a fost și mai vitregă cu noi și am fost lăsați în părăsire, ca niște copii ai nimănui, am fost tratați mai rău decât și-ar fi putut cineva vre-odată închipui, ni-s'au răpit drepturi sfinte consacrate prin cuvântul Legii și am fost puși în inferioritate chiar față de foști platonieri, ba ce e mai trist, chiar față de sergenții instructori.

Nu știm, ce să mai credem, în haosul acestei Lumi se vede, că e pierit cu totul simțul bunei dreptăți, puterea de discernământ nu mai poate da roade, căci cum altcum s'ar putea da o altă interpretare febului vitreg și dezoșitor, în care am fost tratați noi absolvenții Școalelor de Notari de dincoace de munți.

Când am început aceste școli, legile existente ne dădeau dreptul, ca după terminarea lor, să putem ocupa postul de notar, astăzi legea nouă, a neglijat complet acest drept al nostru.

Noi știm, ni-se spunea întotdeauna pe băncile școlii, că legea nu poate avea efect retroactiv. Un drept câștigat pe baza unei legi nu poate să fie luat, și totuși vedem actuala situație, în care ne pune noua Lege Administrativă, că se poate și aceasta. Nu știm de partea cui este dreptatea. Totuși cred, că este de partea noastră și atunci natural că ni se face o mare nedreptate și un păcat strigător la cer, că ni se răpesc drepturi pe cari le-am câștigat, Dumnezeu știe cu câte jertfe, și cu câte năcazuri.

E trist — ca să nu spun ridicol — ca cineva să posedă o diplomă de Notar, eliberat de Minister în baza unui text de Lege și totuși să nu i se îngăduie să ocupe funcția, pentru care i s'a eliberat acea diplomă.

Această situație pune într'o lumină destul de tristă pe legiuitor.

Dar e și mai trist să vezi, că unii cari au la bază aceleași studii, aceleași pregătire, au fost pe băncile aceleași școli, dar cari au avut mai mult noroc în viață, să fie notari, prin simplul motiv, că au primit acest post înainte de votarea noii Legi Administrative, iar acei cari am fost fără noroc să fim numiți în posturi de notari până acum, să nu ne putem bucura de aceleași drepturi. Legea trebuie să fie egală pentru toți, toții suntem Fiii aceluiaș Neam și toți avem dreptul să fim ocrotiți la fel.

Cu atât mai mult că cunosc cazuri concrete, că absolvenții ai școlilor de Notari, cari au terminat școala cu doi ani în urma mea, astăzi sunt notari.

Credem, că în această Țară care s'a făurit cu jertfele moșilor și părinților noștri, noi Notarii diplomați, care suntem în majoritate fii de plugari, merităm din partea acestei Țări un tratament mai omenos și ne place să credem, că în Parlamentul Țării și Cameră, cu ocazia debaterii Legii Administrative se vor găsi și de acci, cari recunoscând situația tristă în care suntem, vor primi să fie ecoul durerilor noastre și vor arăta acolo că trebuie să fie reparată o nedreptate, ce încearcă să ni-se facă.

Școlile de Notari din Arad, Lugoj și Făgăraș, cari au funcționat până în anul 1934 au avut scopul de a pregăti notari.

Și dacă cineva a fost primit și a absolvat cu succes aceste școli, Statul în mod indirect și-a luat an-

gajamentul, ca absolvenții acestora să fie plasați în funcție, pentru care s'au pregătit. Nu cred că Statul a urmărit scopul, ca anual să dea câte-o serie de absolvenți, ca apoi să-i lase în voia sorții, numai pentru a îngroșa rândurile șomerilor intelectuali.

Cei mai pregătiți, cei mai în drept și cei mai legitimi pentru ocuparea postului de notar sunt absolvenții școlilor de notari, pentru cari această carieră a fost un ideal și dacă absolvenții acestor școli au fost la înălțimea chemării lor în vremurile grele de prefaceri sociale, imediat după război și dacă aceștia au avut pregătirea necesară pentru a putea fi conducătorii satelor, atunci desigur, că noi cei mai tineri, cari ne-am adăpat la izvorul aceleiași învățături și cari am avut aceeași profesori, vom ști să ne facem tot așa de bine datoria față de Țara noastră, și nu trebuie să fim neglijați.

Nu trebuie să fim nebăgați în seamă, nu trebuie

să fim tratați, ca niște copii ai nimănui și nu trebuie să ni-se răpească drepturi consfințite prin textele de Legi, fiindcă e păcat, ca pe nedrept să ni-se destrame, fără nici-un argument, idealurile nutrite în suflet cu atâta sfințenie.

Cei în drept au datoria sfântă de-a asculta glasurile noastre, cari răsună din îndepărtatele văgăuni a le plaiurilor românești.

Nu cerșim dela nimeni nimic, nu cerem dela nimeni pomană, cerem în numele sfintei dreptăți să nu ni-se răpească drepturile câștigate cu atâta trudă.

Acei cari pot să ne fie de ajutor în cauza noastră dreaptă și acei în a căror suflet sălășluiește spiritul sfintei dreptăți, suntem siguri că ne vor ajuta în câștigarea cauzei noastre sfinte și drepte.

Pentru aceasta vor binemerita recunoștința și mulțumirile noastre.

Petru Creinicean, s. notar.

La datorie.

Orice program de organizare al Statului, trebuie să pornească dela ideea că forța țării noastre, a fost și va rămâne tot țărănimea, ea formează pârghia de rezistență.

Și dacă Statul nostru are ca temelie țărănimea, atunci iată unde trebuie să ne îndreptăm privirile. Dacă nu ne vom cobori în sufletul acestei păături, s'o cultivăm în cultul muncii și al legalității, dacă nu le vom dovedi căci numai munca e moralizatoare, dacă nu le vom da o îndrumare serioasă vieții sociale, nu vom contribui cu nimic la civilizațiunea pe care suntem datori s'o înfăptuim. O societate nu poate deveni puternică, numai atunci, când există între indivizii, cari o formează, sentimente și solidaritate.

Respectul persoanei omenești și sentimentul demnității, trebuie dezvoltat în sufletul fiecărui individ, ceiace nu se poate obține, numai prin organizarea unei bune administrațiuni. Reforma care-și propune să îndrepteze stările actuale, va pune în mâinile viitorului realizarea, atunci când corpul administrativ, va ști să dea țărănimei o educație aleasă, dragoste de muncă, pentrucă numai ea poate forma elementul de rezistență al țării.

În administrațiune funcționarul nu a realizat nimic, atâta timp cât domină în el spiritul de comandament numai, el trebuie să fie și un colaborator.

Ca funcționarul administrativ să poată într-adevăr să răspundă chemării lui, trebuie să aibă o pregătire profesională serioasă. Pregătirea profesională este singurul mijloc de a îmbunătăți administrația,

Astfel recrutat funcționarul, scos de sub presiunile politicianilor, va putea sluji liniștit serviciul încredințat lui, iar administrația nu va realiza altceva decât progres.

Dacă administrația nu a realizat mari progrese, dacă țărănimea și-a pierdut încrederea în cei din mijlocul lor, este că nu s'a dat mare atenție la recrutarea funcționarilor administrativi, nu s'a ținut cont dacă posedă o pregătire profesională serioasă, fiind pentru unii ultima scăpare: ocuparea unei funcții în administrație. Pentru aceștia ocuparea funcției în administrație, a fost numai un mijloc de existență, până atunci până când își vor putea forma o ouă carieră, Lucru știut e că, acest funcționar nu și-a dat nici odată interesul, ca să schimbe răul în bine și iată unde și de ce suferă bunul mers al administrației.

Că legile administrative nu dau în toate părțile rezultatele dorite și că aplicarea lor nu se face într'un spirit de obiectivitate, e că, cei cari sunt încredințați cu aplicarea lor, nu au o pregătire profesională serioasă și astfel nu sunt capabili a le pune în aplicare.

Dacă noul proiect de Reformă administrativă, dă o deosebită atenție pregătirii profesionale a funcționarului, este că cei încredințați cu redactarea lui, și-au dat bine seama, de progresul ce-l poate realiza un funcționar cu o pregătire profesională serioasă.

Să nu se aștepte și să nu se grăbim a spune, că

noua Reformă administrativă va aduce binefacerile cari lipsesc azi.

Atâta timp cât funcționarul nu va încerca serios, să vindece rana din inima poporului, atâta timp nu vom simți nici o îmbunătățire. Marele poet francez: Charles Peguy, spunea: „Există pe pământ o regiune devastată, pe cari toți arhitecții lumii nu vor

putea s'o restaureze așa de ușor — e inima, e sufletul omenesc.“

Să începem, crainici ai reîntregirii sufletului românesc, să facem tot ce ne stă în putință pentru a contribui la vindecarea, restaurarea sufletului românesc.

Emil Pop

Rolul notarului în Stat.

Notarul este funcționarul cela umil și neluat în seamă de nimeni aproape. Nici de șefii lui erarluci, nici de lumea particulară și nici de oamenii politici. Transformat de unii în unealta naivă a intereselor meschine și individuale, de alții în servitorul pus la dispoziția tuturor nechemărilor și în fine de cei mai mulți, transformat în salahorul, ce de pomană aproape, trebuie să ducă tot greul administrației unei comune.

Acesta este notarul pe care îl cunosc foarte puțini și căruia foarte puțini îi acordă cinstea cuvenită. Și cu toate că notarul apare așa de redus în valoarea lui, totuși în Statul nostru, rolul pe care îl deține este uimitor de important.

De semnalat că instituția această funcționează în lumea satelor, deci acolo unde mentalitatea este mai redusă și mai în transformare.

Și el, este factorul primordial care asistă și contribuie la transformarea acestei pături, contribuind intens și nerăsplătit de mulți, pe deoparte la dinamica administrației de Stat, pe de alta la progresul satelor.

Pe scurt, rolul notarului în Stat este nu numai dublu, ci nenumărat de plurilateral.

În primul rând, joacă un mare rol administrativ.

Administrația Statului în genere, își are fibrele răspândite în administrațiile mici locale ale satelor, rezultanta și sinteza cărora dau marea administrație.

Și aci în sat, singurul factor administrativ, investit prin lege cu puteri aproape discreționale este notarul.

De el depinde buna așezare a avutului obștesc rural, de el depinde economia sătească, de el depinde dinamismul intermitent al progresului administrativ în Statul în care progresul își are traectoria normală plecată — practică — de jos în sus, cum este Statul nostru.

Iată dar, marele rost al notarului.

Însă nu-i numai atât.

Și nu mă voi ocupa aci în mod vast, de rolul notarului, chestiune ce comportă discuții speciale,

dar vreau să evidențiez în treacăt situația lui socială, pentru ca eventual să i se acorde și mai mult credit și mai multă considerație.

Notarul are un mare rost cultural, moral, economic, judecătoresc și politico-social, în comuna în care funcționează.

Și afirm fără să demonstrez, că aceste rosturi ale lui sunt evidente, nu din teoria funcțiunii, pe care o deține, ci din practica ei.

Trăești acolo, unde curiozitatea, neștiința și aviditatea de nou și necunoscut a oamenilor, pivotează în jurul primăriei și a notarului, nu a primarului, care este un ignorant în toate (zic cetățenii) și un priceput în „politică”.

Pentru cetățeni, primarul este un mare om politic, notarul un mare priceput la toate.

Și de aci rostul lui multilateral. El prin el însuși stă exemplu moral, exemplu economic și factor cultural în lumea ignoranților.

Prin rolul lui el trebuie să fie primul, care să ia parte și să aplaneze conflictele dintre săteni, el observă respectarea legilor și el face paza ordinii publice în lumea satelor.

Ce mare rol joacă un notar!

Și când te sui la prefectură, și îi zărești jerpeliți și rupți de mizerie și muncă, cu servieta sub braț cu pantaloni roși și cu pantofi stâlciți, așteptând să fie primiți în „audiență” de acela care în mod pasager conduce, te prinde milă și revoltă.

Dar la gândul, că „apa trece și pietrele rămân”, îți vine să-ți ridici pălăria înaintea lor, respectând în ei, toată opera lor trecută și mai cu seamă viitoare.

M. R. Constantinescu, avocat.

Revista Administrația Română este singurul organ oficial al notarilor din întreaga țară.

Regulamentele comunale.

Puterea regulamentară, este atribuită de constituțiune autorităților administrative — persoane juridice politice-teritoriale, — adică Statului, Județului și comunei.

Această putere, o exercită șeful puterii executive, în numele Statului și consiliile județene și comunale, în numele județelor și comunelor.

În Franța, acest atribut aparține primarului, care-l exercită ca agent al puterii executive, iar nu ca reprezentant al comunei. Ceva mai mult, consiliile comunale — în Franța — nu numai că n'au puterea de a face regulamente, dar nu poate nici să oprească executarea regulamentelor făcute de primar, mai ales în ceiace privește poliția.

La noi, începând cu legea din 1864, s'a adoptat sistemul legii Belgiene, recunoscând consiliilor dreptul de a face regulamente **de administrație interioară și de poliție comunală**.

În sistemul legii din 1864, prin regulamente „de administrație interioară”, legiuitorul a înțeles să cuprindă întrânsule și materiile privitoare la igienă, salubritate și edilitate publică.

Prin legile dela 1887 încoace, s'au menținut dispozițiunile legii din 1864, adăugându-se că, consiliile pot face regulamente și pentru poliția comunală.

— **Poliția administrativă** — preventivă — are de obiect menținerea ordinii publice și, caracterul ei special este de a preîntâmpina săvârșirea infracțiunilor penale. Pe când **poliția judiciară** — represivă — are de obiect a descoperi infracțiunile săvârșite, a aduna probele și a trimite pe făptuitori înaintea justiției.

Poliția administrativă, se exercită prin acte de autoritate, cari impun ascultare cetățenilor, cum sunt dreptul de a face regulamente și de a dispune de forța publică.

Sunt unele regulamente de poliție administrativă, ce cuprind interesele generale ale Statului, cu privire la: siguranța Statului, sănătatea publică, căile de comunicație, etc., care se mai numesc și **regulamente de poliție generală**.

Sunt însă altele, cari au în vedere numai interesele unei comune și a locuitorilor ei, și ordonă măsuri pentru siguranța și înlesnirea circulațiunei pe străzi, piețe, parcuri, menținerea bunicii ordine, etc.

Aceste din urmă regulamente, având o acțiune

mărginită la o comună, iau denumirea de **regulamente de poliție comunală**, după cum acelea ce se referă la paza țărinelor, se numesc **regulamente de poliție rurală**.

Regulamentele cuprind norme juridice, obligatorii date de organele administrative investite de constituțiune sau de legi și au caracter de lege. Prin dispozițiunile regulamentelor, trebuie să se respecte normele prevăzute de constituție și de legi; o dispozițiune regulamentară contrarie acestor norme, este ineficace, inaplicabilă, instanțele judecătorești refuzându-i aplicarea.

Regulamentele făcute de consiliile județene, mai trebuie să respecte dispozițiunile regulamentelor generale — făcute de șeful puterii executive, — iar cele comunale, trebuie să respecte dispozițiunile regulamentelor județene.

Consiliile comunale, pot face regulamente, privitoare la: igienă și salubritate, edilitate, poliție rurală, măsuri contra incendiilor, paza de zi și de noapte în comună, circulație, târguri și bălciuri, creierea de taxe și impozite etc. *)

Legea delimitează sfera de activitate a administrației, dar înăuntrul acestei sfere, administrația exercită o activitate liberă. Ori-de câte ori legea nu oprește o anumită activitate, ea este licită.

Dacă puterea legiuitoare, prin legi, poate să impună cetățenilor orice obligațiuni, ce nu ating principiile constituționale, este nevoie ca alături de organul legislativ, și sub controlul acestuia, administrațiunea să aibă dreptul de a crea norme prin care să completeze legile, precizând amănuntele de executare.

Acest drept acordat administrației, este foarte folositor, căci administrația este mult mai în măsură decât parlamentul să aprecieze toate dificultățile ce s'ar ivi la aplicarea unei legi și poate să le preîntâmpine mai ușor prin prescripțiuni de amănunt și tehnice.

*) Regulamente tip, în materiile enumerate, se pot afla în lucrarea „Comuna”, de: Alexandru I. Movilă, primpretor. Comenzile se fac direct autorului. „Pretura Plășii Comloș, Județul Timiș-Torontal”.

Legea însă are supremație față de reglement și ori ce dispoziție contrar ei, este nulă și ineficace.

Regulamentele nu pot conține dispozițiuni cu efect retroactiv; ele nu pot dispune decât pentru viitor.

Sancțiunea penală aplicabilă regulamentelor comunale, este cea prevăzută de legea pentru organizarea administrației locale și de codul penal.

În codul penal sunt prevăzute pedepse speciale aproape pentru fiecare din contravențiunile ce s'ar comite; atunci când se ivesc cazuri, pentru care nu s'a prevăzut în codul penal o pedeapsă, consiliul comunal, prin regulament, poate să fixeze pedepse, dar fără ca ele să întrecă pedepsele de simplă poliție cuprinse în cod.

Alexandru I. Movilă, primpretor.

Salarizarea și încadrarea.

Problema salarizării și încadrărilor, preocupă de ani de zile organizația Statului și corpul funcționarilor.

Se zice că între altele Statul nostru suferă de „plaga funcționarismului” și pentru dovedirea acestei afirmații s'au prezentat adeseori statistici conținând cifre din cari rezultă că România stă în fruntea țărilor în ceea ce privește procentul funcționarilor față de numărul populației.

Nu ne putem îndoi asupra veracității statisticilor însă regretăm a nu se fi dat o statistică comparativă a salariilor de același grad, din diferitele țări, care ar fi dovedit că tot România stă și în fruntea țărilor cu lefuri de mizerie pentru funcționari.

Pe cât de justă este necesitatea de a se reduce numărul funcționarilor la strictul necesar, tot pe atât de just este că cu leafa de mizerie ce o primesc funcționarii acum, nu pot trăi.

O încadrare era de mult necesară pentru a face să înceteze anomalia, ca funcționari de același grad să fie retribuiți cu salarii diferite, după cum făceau parte din diferite Ministere, sau Corpuri speciale.

O bună încadrare va avea ca urmare selecționarea și ridicarea prestigiului corpului funcționăresc. Ea va trebui să țină seamă de competența și capacitatea funcționarului de carieră, și să înlăture numiriile ilegale.

Va trebui pentru realizarea acesteia în bune

condițiuni o mână care să fie condusă numai de interesul general al reorganizării aparatului de Stat.

Decretul lege privitor la simplificarea serviciilor, ratificat prin Legea publicată în M. O. No. 92/1935 nu e prima încercare în această direcție. Rezultatele de până acum au fost nule și nule vor rămâne atâta timp, cât locurile rămase prin aplicarea diverselor legi având ca scop reducerea numărului funcționarilor, vor fi completate cu clientela politică.

Astfel de proceduri au fărâmițat bugetele, au fărâmițat salariile și serviciile, și corpul funcționăresc continuă a flămânzi, continuă a se frământa și a se plânge.

Nădăjduim că remediul va fi găsit, prin aplicarea dreaptă a legii simplificării serviciilor publice.

Corpul funcționăresc de ani de zile cere întrerupt, verificarea personalului din diferitele administrații și în mod automat rectificarea lefelor în raport cu munca prestată.

Legea simplificării aparatului de Stat, având girul D-lui Ministru Valer Pop, avem ferma credință că va roade bune.

Corpul funcționarilor administrativi așteaptă în liniște și cu deplină încredere viitorul său, știindu-l încredințat personalității D-lui Ministru Valer Pop.

Ionel V. Vlad.

Chestia disciplinară a primarilor.

Guvernul a trecut prin Senat proiectul de reformă administrativă.

Fiind actual să ne ocupăm de chestiunile privitoare la administrația locală și să ne spunem observațiunile și părerile, — am crezut de bine să mă

ocup în coloanle revistei de chestia disciplinară a primarilor din comunele rurale.

Accastă chestiune a fost tratată cu ușurință în legile administrative de până acum.

Legea actuală nu prevede nici o pedeapsă dis-

ciplinară sau de ordine ce s'ar putea aplica primarului comunal. Ea prevede suspendarea din funcțiune ca măsură preventivă și îndepărtarea din serviciu ca sancțiune pentru abaterile și faptele grave și dăunătoare intereselor comunei.

Legiuitorul s'a mulțumit a prevedea pentru greșelile primarului numai suspendarea și îndepărtarea din funcțiune. Găsesc, că este prea sever acei legiuitor, care pentru orice greșală a primarului, îl suspendă și apoi îl îndepărtează din funcțiune, primarul poate comite greșeli mai mici, pentru sancționarea cărora ar fi nimerită o amendă de ordine pentru neglijențele și încorectitățile de natură mai ușoară, — dând și puterii Statului dreptul, ca

prin organele sale externe (prefectul și primprețul) să aplice acele amenzi ca sancțiune disciplinară.

Drept, că se poate aduce obiecțiuni că acest amestec al Statului este contrar cu spiritul democratic al vremurilor, însă cred că existența Statului este mai presus de toate și în interesul Statului trebuie să fie sancționată cea mai mică abatere dela datorie și deci organele de control trebuie să aibă dreptul de a sancționa abaterile ce ar constata. Aceasta chiar și în interesul unei bune administrații comunale pentru a statua exemple și a constrânge pe toți primarii să fie conștiincioși și corecți în îndeplinirea serviciului ce li-s'a încredințat.

I. Spătaru, Referent jud.

Dobândirea proprietății imobiliare prin uzucapiune.

Printre mijloacele de dobândirea dreptului de proprietate asupra imobilelor, un mod mai puțin frecvent este acel al dobândirii mijlocit al dreptului, prin exercițiul lui continuu în tot timpul și condițiile cerute de lege, anume: **uzucapiunea**, care constă în posesiunea nestânjenită a fondului dobândit în mod mijlocit, timp de 30 ani, în condițiile stabilite și recerute de codul civil austriac. O restricțiune în această privință este impusă streinilor, cari nu pot dobândi pe această cale.

Așa dar, după trecerea de 30 ani de folosință achizitorul este socotit proprietar al fondului. Cu toate acestea, titularul fondului dacă dovedește în justiție, că achizitorul deținea posesiunea fiind cu rea credință sau că aceasta era înjustă, uzucapiunea nu are loc.

Actul material de dobândirea posesiunii, trebuie să fie de așa natură, încât achizitorul să fie pus în situația, de-a putea utiliza economiceste lucrul, conform destinațiunii sale.

Deși timpul consumat și condițiile îndeplinite, totuși proprietarul de fapt, nu va putea deveni proprietar de drept, decât prin radierea din cartea funduară a dreptului de proprietate a titularului și transcrierea acestui drept asupra achizitorului; procedură ce se va îndeplini fie pe cale procesuală, fie pe cale pacinică în urma hotărârii comisiei ieșită la fața locului, stabilind — după ascultare și de martori — ca justă cererea petiționarului — achizitor.

Pentru felul acum arătat de dobândire, în afară de timp se mai cere, ca posesiunea să mai fie:

1. **Continuă**, pentru toată durata prevăzută de lege; se poate întâmpla însă ca posesiunea să fie întreruptă — în acest caz se consideră totuși de con-

tinuă — dacă întreruperea este înlăturată prin legitimă apărare sau prin întentarea procesului, condiționat de câștig de cauză și reluarea în stăpânire a lucrului litigios.

2. **Justă și legitimă**, adică să se reazeme pe titlu valabil, adică pe temei de drept potrivit (propriu) pentru dobândire; ceea ce înseamnă, că posesiunea inițiată pe astfel de cauză justă, ar fi îndestulătoare pentru dobândirea proprietății, dacă aceasta ar fi aparținut tradentului (titularului).

3. **Buna credință** care nu se întemeiază pe distincțiunea dintre bine și rău, ci semnalează în primul rând convingerea posesorului că lucrul din chesdune or dreptul pe care-l execut. este al său, îi aparține. „Motivele verosimile” sunt temeiul, ant împejurările ce-l determină pe posesorul de bună credință, a crede, că lucrul or dreptul ce-l stăpânește este al său; în caz contrar dacă posesorul a aflat că lucrul ce stăpânește nu este al său și tăinuște, este privit de legiuitor ca posesor de rea credință — în consecință uzucapiunea se întrerupe și nu operează transferarea dreptului de proprietate; buna credință trebuie să aibă loc din chiar momentul dobândirii până la consumarea timpului.

4. În fine o ultimă consecință reglementează faptul ca posesiunea să nu fie vicioasă; adică luarea în stăpânire să nu fie făptuită prin forță, viclesug sau rugăminte. Punerea în stăpânire se efectuează prin violență, când achizitorul se face stăpân înlăturând obstacolele exterioare sau amenințând nemijlocit or aplicând forță fizică asupra deținătorului; prin viclesug se face posesor acela care se introduce pe ascuns în stăpânire, sau profită de eroarea posesorului anterior; în fine acela care

stăpânește „precaris” — va fi posesor din momentul când refuzând reînapoierea lucrului, manifestează voința sa de-a interverti detențiunea sa în posesiune. De notat, că deosebirea dintre posesor și detentor se reduce la faptul, că pe când adevăratul posesor are: corpus actul material și voința de a stăpâni lucrul ca pe al său, a-l poseda, detentorului îi lipsește această voință — stăpânind deci în numele altuia.

O consecință a posesiunii dobândită cu violență sau cu rea credință și stăpânită de posesorul vicios 30 ani este, că odată fondul pierdut după această dată, adevărat ocupat de către terțiu, nu va putea fi redobândit în virtutea acțiunii revindicatorie — intentată de proprietar lipsit de posesiunea lucrului și îndreptată în contra persoanei care posedă lucrul fără a fi proprietar; — pe când proprietarul adevărat va revendica fondul său dela terțiu, din cauza că acțiunea sa s'a prescris prin trecerea a 30 ani, numai față de posesorul vicios nu și față de terțiu, care nu posedase 30 ani.

— În ce privește intentarea acțiunii introdusă de adevăratul proprietar, care-și reclamă dreptul său, aflat în stăpânirea presumpțivului proprietar, introdus în posesiune prin violență vicios sau rugămintele legiuitorului prevede că trebuie introdusă legal — în cursul timpului recerut uzucapiunii — și regulat urmărită. Intentarea acțiunii face ca uzucapiuni

să se întrerupă; în caz că acțiunea a fost greșit introdusă și prin urmare respinsă, — întreruperea nu are loc. Acțiunea introdusă după trecerea celor 30 ani, este nulă din cauza prescripției ce o lovește.

Pentru a da posibilitate adevăratului proprietar de a-și valida dreptul său, doctrina după respingerea acțiunii greșită, acordă reclamantului 30 de zile în cari poate intenta o nouă acțiune. În caz că și aceasta este improprie, lipsindu-i vreuna din datele necesare, judecătorul invită pe reclamant ca în termen de 8 zile să le întregască; dacă această a doua acțiune reușește, retroactivează până la data la care a fost introdusă acțiunea întâia. Întrucât acțiunea se respinge și pentru a doua oară, uzucapiunea nu se întrerupe.

Odată legal introdusă, ea trebuie regulat urmărită; în caz că dela ultimul act procedural au trecut 3 ani, procesul se stinge.

Efectul uzucapiunii întreruptă constă în faptul, că epoca posesiunii până la întrerupere nu mai conține uzucapiunii.

În caz că reclamantul deși în câștig de cauză nu urmărește luarea lucrului din stăpânirea achizitorului timp de 3-6 ani, acesta din urmă devine proprietar de drept, nu însă în virtutea uzucapiunii care s'a întrerupt, ci în virtutea prescripției extinctive.

C. T.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DIN COLBUL VREMII.

Se perindă pe scena gândirii iluzii deșarte ale unui trecut, iar în amalgamul amintirilor juvenile, profunda eroare. Pe meleaguri aruncat la voia întâmplării se ascunde în noianul accentuat, visul cu nutririi ideale de pe scândurile de bancă școlară. Iar azi la creația fantezită realitatea cu haina schimbată în culori bizare, optimiste. Azi funcționarul creat în tagmă își condamnă fiască situație, situația corpului de organ administrativ, în care se sbuciumă primul pion al administrației, Notarul comunal, cel care cu multiple imperative azi e neglijat, lăsat în umbră și în indiferență, târât în noianul nesiguranței. El timid fără revolte înregistrate, ci simplaminte cu mici reacțiuni latente și pașnice, cari ani de-a rândul se repetă în senzul de îndreptare, iar azi speranțe în viitoarea reformă, iată rezultatul. Speranțe, dreptuci, atribuții, mângăere, doar sperând, restul xenofobie. Coboare-se cei de sus, ce sunt mari și efemeri, în mijlocul celor ce sunt mici, unde vor sălășlui în viața satului, unde se frământă aluatul „Plebea” în mentalitatea ei și raportul de concepții cu funcționarul prin care contactul e continuu. Se va convinge de fi-

dela icoană a satului. Cheremul notarilor în masa poporului e poate necunoscută de cei de sus. Sau se neglijează acest organ al administrației? Notarul comunal, e factorul important în slujba înaltei condiții de sfătuitor și apostol al legii în satul sau cătunul afundat în văi cu creste înalte pe care se profilează raza orizontului. Acolo în vârtoarea izvoarelor de munți, se presară lumina legilor și se priveghează îndeplinirea lor.

Reprezentantul puterii interne este în concepție și realitate notarul, ca organ, punte de legătură cu individul și puterile de stat.

Cu toate aceste servicii ce incontestabil îndeplinește notarul, e lăsat în sbuciumul suferințelor, cu leafa cea mai mică și pe lângă aceea cea mai neregulată.

Subnotarul se recrutează în aceleași condiții ca și notarul, aici ne isbim de o derogare a legii, numit de comisia de Propuneri Numiri și Înaintări, conf. Statutului Funcț. publici și nu este funcționar public. Nu se bucură de nici un favor al funcționarilor publici. Nu plătește cota pentru fondul de pensiuine. Ce va

face subnotarul, care nu va avea pensie la bătrânețe? Grijii-vă colegi de viitor ca să nu ne atingă vitegia sorții. Reacțiune intensă să fim integrați între funcționarii publici cu drepturile lor. Voi colegi cu pregătire profesională și cu calificării cerute, cum suntem în majoritate cu abs. liceului cu bacalaureatul sau cu o școală echivalentă, vom fi lăsați pe mai departe la discreția neglijentă a celor ce ne nesocotesc. Nu ne nevencicăm oare drepturile? Dar nu ne punem întrebarea, ce ne vom face cu numirea licențiatilor în posturi de notari? Când ne vom ajunge scopul? Seduși de discreția timpului și a erarhilor noștri ne frământăm în gama suferințelor. Unii dintre noi vom

sta subnotari în baza influențelor exterioare, cari predomină interese materiale, cari se oglindesc sub ochii noștri cu mărsave gesturi, atât de condamnable. Viitorul ne va prezenta fidelitatea, iar noi în cercul viitorului să fim abili de imperativul reacționar. Iar în nostalgia unui trecut să ne mângăem cu speranța în viitoarea reformă. Ne vom convinge atunci, când resemnarea noastră pasivă de ani de-a rândul are rezultatul profetic, al proiectului de reformă administrativă, ce se pune spre deliberare în fața celor ce le-am dat deplina încredere.

Frunză-Verde, s. notar.

Casierii comunali și încasarea veniturilor comunale.

ral proiect de Lege Administrativă, care în curând va deveni lege pe care Onoratul Guvern preconizează **Casierii comunali și încasarea veniturilor comunale.**

Asupra acelor pe care le voiu trata în acest articol s'a mai scris, totuși problema încasărilor comunale fiind o problemă de actualitate, fiind în legătură cu viața edilitară a comunelor rurale și prin faptul cum unele comune înțeleg a recruta casierii comunale lasă de dorit, ori prin faptul că se recrutează funcționari improprii acestor înportante funcțiuni și fără suficiente garanții materiale și morale, evident are repercursiuni asupra întregii vieți administrative din punct de vedere gospodăresc, sunt cazuri evidente în văzul tuturor, că din cauza insuficienței încasărilor în special la izlaz, unde s'au văzut rămășițe de 300.000—400.000 lei, din care sume ar fi urmat ca comunele să plătească anuitatea izlazului și inpozitele anuale, pe urmă vine problema edilită: construire de adăpători pentru vite, ocoale, curățitul izlazurilor de spini și mărăcini, etc., ori toate aceste lucrări să se execute reclamă sume, dar de unde? Când deabia unele comune prin Casierii lor încasează o sumă echivalentă inpozitului anual, dar de anuități și pentru cele descrise mai sus, nici vorbă nu poate fi; și deci pentru a se curma acest rău cu 'n ceas mai de vreme, ar fi de dorit, ca prin viitoză să o înfăptuiască, să treacă casieriile comunale asupra Percepțiilor Statului, exceptând comunele Târgușoare unde ar putea să funcționeze așa numiți încasatori comunali, unde ar rămânea cu încasarea taxelor de barieră, obor, vize, etc., însă bine înțeles seară să facă vărsarea Perceptorului statului în calitate de Casier comună, acesta fiind

funcționar de carieră, înputernicit fiind în acelaș timp cu toată autoritatea morală și intelectuală ce se încumbă unui funcționar public, nu-mă îndoiesc că atunci încasarea veniturilor comunale n'ar mai fi în deficit, căci nimeni n'ar mai putea interveni pe căi lăaturalnice să-l păsuiască că îi omul cutărui partid căru a cutărui și atunci evident n'ar mai fi rămășițe de încasat la izlaz de sute de mii de lei, căci au trecut cu vederea faptul că diminuarea de încasări la comune în majoritatea cazurilor se datorește influențelor politice, care-și găsesc terenul favorabil în casierii comunale, numiți de către consiliile comunale fără nici un criteriu.

Prin aceste măsuri credem că comunele rurale din acest punct de vedere, ar pune un paș spre progres.

Secretarul târgului Codăești-Vaslui

Victor Răschitor.

Rugăm pe Dnii Colegi, ca să nu trimită abonamentele în altă parte și pe altă adresă, decât pe a Casierului revistei, deoarece altul nu e în drept să le primească. Iar abonamentele refuzate rătăcesc și întârzie apoi în angrenajul poștei sau se pierd pe alte căi.

Citiți zilnic marele ziar românesc

„UNIVERSUL”

Director: STELIAN-POPESCU,
președintele Ligii Antirevizioniste Române.

Scrisoare deschisă.

Domnului Dr. I. M. POPU, Președintele
Asociației Primpretorilor.

Cât se poate de plăcut impresionat de felul cum a decurs congresul Primpretorilor din Decembrie 1934, de sub președinția Dvs., fiind și acum cu prețioase amintiri de la acel congres, la care am avut cinstea să iau parte.

Prin prezenta scrisoare țin să vă reamintesc, că de curând a apărut **Dicționarul Enciclopedic Administrativ** alcătuit și tipărit de colegul nostru Dl. Gavril Ursu, primpretor, despre care nu mă îndoiesc ați luat cunoștință. În urma acestui plăcut eveniment administrativ cred că este cazul a se interveni, din partea Asociației, la Ministerul de Interne, ca lucrarea Dlui Gavril Ursu să fie recomandată tuturor primărilor, ca o lucrare de o încontestabilă valoare și un real folos pentru administrație.

Desigur, Ministerul are cunoștință de acest Dicționar; cred însă, ar fi foarte frumos ca răspândirea Dicționarului să fie susținută și de Asociație; **precum și de întreg corpul primpretorilor, pentru care este o cinste, că prima enciclopedie administrativă a fost alcătuită și tipărită de un primpretor;** bineînțeles, această intervenție să se facă urgent, dacă în interval atât de scurt de la apariție, nu s'a făcut încă până în prezent.

Contând la primirea binevoitorului Dvs. răspuns, vă aduc cele mai vii mulțumiri.

Roșca N. Grigore, Primpretor.
Rezina-Orhei.

ORGANIZARE.

Dăm cu plăcere loc următoarelor în coloanele revistei noastre:

Asociația Funcționarilor Comunali din Jud. Sălaj.

No. 1-1935. adm.

Către

Redacția și Administrația Revistei

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Timișoara,

Str. 10 Mai No. 3.

Avem onoare a Vă ruga, să binevoiți a publica deciziunea și convocatorul anexate în prețioasa Dvs revistă.

Zălau, la 27 Aprilie 1935.

Președinte,

Secretar general,

**Asociația Funcționarilor comunali Rurali din jud.
Sălaj — Zălau.**

Nr. 1/1935. adm.

CONVOCATOR.

În conformitate cu dispozițiunile Art. 20 din Statut, Membrii Asociației Funcționarilor Comunali Rurali din jud. Sălaj, sunt convocați la

adunarea generală ordinară

care se va ține în Zălau în sala mică a Prefecturii, la data de 12 Mai 1935 ora 9 a. m. cu următoarea

ORDINE DE ZI :

1. Deschiderea ședinței.
2. Citirea procesului verbal al ședinței precedente.
3. Darea de seamă a secretarului general.
4. Raport asupra casei.
5. Verificarea contului de gestiune 1934.
6. Abzicerea prezidiului și a comitetului.
7. Alegere generală.
8. Intocmirea bugetului pe 1935.
9. Compunerea și înaintarea memoriilor.
10. Propuneri.

Având în vedere, că asociația noastră numai atunci are rost și îndreptățire la viață, dacă funcționarea ei lasă urme prielnice pe terenul administrativ, deci sunt rugați să participe la adunare toți membrii și să contribuie fiecare pentru prosperarea asociației.

Cu această ocaziune vom discuta chestiuni vitale privitoare la existența noastră.

Zălau, la 25 Aprilie 1935.

Președinte :

Secretar general :

Dr. Victor Supureanu.

Alexandru Suceiu.

Dos. No. 4299.1934.

Sentința No. 559.

Ședința din 20 Noembrie 1934.

Președinția Dlui Augustin Pop, Jude delegat.

Asesor Dl. Dumitru Rădulescu, Judecător.

Grefier Dl. Ioan Băcoi, aj. Grefier.

Procuror Dl. Ilie Petruc.

S'a luat în cercetare și judecare cererea Asociației Funcționarilor Comunali Rurali din Jud. Sălaj.

La apelul nominal s'au prezentat pentru petiționară președintele său Dl. Dr. Suprean Victor, iar pentru Ministerul de Interne Dl. avocat al Statului Simion Pop.

Ministerul public reprezentat prin Dl. Ilie Petruc, delegat ca procuror.

După citirea actelor din dosar s'a dat cuvântul părților în ordinea legală, despre care s'a luat notă în procesul verbal de ședință, apoi,

Tribunalul,

Asupra cererii „Asociației Funcționarilor Comunali Rurali din Județul Sălaj” pentru recunoașterea personalității juridice.

Având în vedere că formele cerute de legea persoanelor juridice din 6 Februarie 1924 și regulamentul ei de aplicare sunt îndeplinite din partea Asociației,

Având în vedere că îndeplinitu-se formalitățile legale prevăzute de art. 3 din lege 11 din Reg. ei față de Ministerul de Interne, acesta a dat aviz favorabil pentru constituirea persoanei juridice prin adresa No. 9744 din 3 Sept. 1934.

Având în vedere că acest Minister citat la desbatere conform art. 89 al. 3 din legea persoanelor juridice și art. 14 al. 3 din Reg. și de aplicare în exercițiul dreptului de control s'a prezentat la desbatere prin delegatul său avocatul Statului Dl. Dr. Simion Pop, care a pus concluziuni în favoarea recunoașterii persoanelor juridice a petentei.

Considerând că obiectul și scopul asociației este licit și că nu este contrar ordinii publice și bunelor moravuri și astfel nu contravine articolului 6 din legea persoanelor juridice.

Pentru aceste motive în numele legii

HOTĂREȘTE:

În baza art. 90 din legea persoanelor juridice și a art. invocate considerentele acestei hotărâri admite cererea Asociației Funcționarilor Comunali

Rurali din Jud. Sălaj cu sediul în orașul Zălau, acordându-i personalitate juridică și în baza art. 14 al. 2 din legea regulamentul legii pers. juridice ordonă înscrierea asociației în registrul persoanelor juridice.

Cu drept de apel în termen de 10 zile dela pronunțare.

Data și cetită în ședința publică azi la 20 Noembrie 1934.

Președinte, ss. **Augustin Pop.**Asesor, ss: **Dumitru Rădulescu.**Grefier, ss. **Ioan Băcoi.**

Pentru conformitate,

Grefier, L. S. ss. **Cosma.**

Din activitatea Asociațiilor.

Asociația notarilor din jud. Neamț.

PROCES-VERBAL.

Astăzi la 6 Aprilie 1935.

Incheiat în localul Prefecturii Județului Neamț, în Adunarea Generală a Notarilor din Județul Neamț, în scopul constituirii unei filiale a Asociației Notarilor Comunali, în sensul dispozițiilor Statutului tip, inserat în Revista „Administrația Română” No. 8 din August 1934.

În acest scop, s'a constituit biroul special al acestei sedințe, compus din D-nii: C. Crețulescu, notarul comunei Roznov, Președinte de vârstă și Victor Barna, notarul comunei Dochia, ca secretar.

La apelul nominal, au răspuns următorii notari: Mihai Popescu, Mădei: C. V., Sălăgenu, Borca: Grigore Găină, Farcasa: Simion Măgură, Călugăreni: Dumitru Simionescu, Bistricicara: Alexandru Chircă, Ceahlău: Alexandru Ceaușu, Buhalnița: Gh. Fidler, Bicz: David Gribincea, Tașca: A. Kopp, Pângarați: Dimitrie Vicol, Bistrița: Gh. Andronic, Dumbrava-Roșie: Constantin Cărpusor, Zănești: C. Crețulescu, Roznov: Nechita Adamoia, Silbozia: Dimitrie Ruscanu, Săvinești: V. Cernat, Costisa: Ion Istrate, Români: D. Bărbieriu, Căndești: Ioan Negruș, Tazlău: Ioan Botez, Borlești: Grigore Manole, Căciulești: V. Barna, Dochia: Vasile Isăcescu, Mărgineni: C. Pleșca, Bălănești: A. Paladi, Ghigoiesti: Mihai Bordei, Șerbești: Petru Chirilă, Ștefan-Cel-Mare: Octavian Teofănescu, Războieni: Vasile Secară, Dragomirești: Gheorghe Secară, Brătianu: Dumitru Morarușu, Talpa: Ioan Ghiurea, Bărgăuani: Nic. Vătăjelu, Tribu-

cani: Gheorghe Isăcescu, Păstrăveni: Ottocar Manoliu, Galu: Gheorghe Popescu, Dobreni: Ilie Stăhiescu. Ciăcăuani: Petru Dubronski, Vasile Conta: I. Timofte, Băltățești: Nic. Ionescu, Filioara: Gheorghe Tanasă, Răucești: Gheorghe Arsenescu, Grumăzești: Gh. Mândru, Frumoasa: Ioan Mătă, Negrești și Toader Ciobanu, Gârcina.

Găsindu-se prezenți în ședință 46 aderenți — deci mai mult ca proporția de $1/2$ plus 1, se trece la ordinea de zi.

S'a citit Statutul, în principalele lui dispozițiuni și pus la vot, Adunarea îl acceptă în total, fără nici-o modificare.

Se ia în discuție modalitatea după care membrii urmează a constitui fondul Filialei. După un schimb de păreri, adunarea stabilește partea contributivă a fiecărui membru, la suma de Lei 20.— lunar, reținută prin Stat pe baza consemnării acestui fapt, în prezertul proces-verbal.

Se proclamă aleși în Consiliul de Administrație, următorii: C. Crețulescu, Dimitrie Vicol, Dimitrie Simionescu, Al. Ceașu, Ilie Stăhiescu, Vasile Isăcescu, Ioan Istrați, Constantin Sălăgeanu, Victor Barna, Alex. Chircă și Gheorghe Bărbieriu.

Se proclamă membri Cenzori, D-nii: Nic. Vătăjelu, Petru Dubronski și Petru Chirilă, iar membri Cenzori-supleanți, D-nii: Ioan Negrus, Nechița Adamoia și Mihai Bordei.

Se proclamă Președinte de onoare al Filialei, Domnul Constantin Radu, Secretar General al Județului Neamț.

Cu această ultimă dispoziție, Asociația Filială a Notarilor Comunali din Județul Neamț, se declară constituită.

Trecând la îndeplinirea atribuțiunilor sale, Consiliul de Administrație, hotărăște:

Proclamă cu unanimitate de voturi, ales ca Președinte activ, pe Dl Constantin Crețulescu, iar ca Vice-Președinte, pe Dl Dimitrie Vicol.

Proclamă de asemenea desemnat în funcția de Casier, pe Dl Gheorghe Bărbieriu, iar ca Secretar, pe Dl Victor Barna.

Drept care, s'a încheiat prezentul proces-verbal, după care, o copie se va înainta Asociației Generale a Notarilor Comunali din România, iar a doua copie, Prefecturii, pentru reținerea lunară a cotizației

Urmează semnăturile.

Pentru conformitate.

Constantin Crețulescu, președinte.

Victor Barna, secretar.

ROMÂNIA.

Asociația Notarilor Comunali din Județul Constanța.

No. 70.

1935. Aprilie 22.

Notarii Județului Constanța întruniți în adunarea generală în ziua de 22 Aprilie 1935 în sala de sedințe a Consiliului județean din palatul Prefecturii, depun următorul:

MEMORIU

Adresat D-lui Ministru de Interne și Domnilor Parlamentari.

Notarii Județului Constanța luând cunoștință de textul art. 131 alin. ultim. al proiectului de lege pentru reforma administrativă votat de Senat, constată cu multă durere, că o serie de meritoși slujitori Notari — creați de legile dela 1904 și 1908, care la punerea în aplicare a statutului funcționarilor publici — erau încadrați cu drepturi de stabilitate și pe loc — ca unii ce aveau vechime și cărora Statutul le da dreptul să înainteze pe loc până la gradul director inclusiv chiar dacă nu au titlurile de studii cerute.

Prin susmenționatul text de lege tangențial rămân în afară de drepturile prevăzute de art. 62 și 119 din Legea și regulamentul Statutului funcționarilor publici — neîncadrați ori încadrați asimilați; noii numiți, ori pe care legea prin efectul ei îi declară stabil.

Această situație creată unui însemnat număr de meritoși funcționari, cari au fost primii pioniri ai administrației noastre rurale și cari au depus toată puterea de muncă pentru propășirea Administrației în mijlocul populației rurale — este cât se poate de nedreaptă, fiind că nici unei clase — nici unei ramure de activitate socială, nu-i s'a făcut în decursul vremii atâta nedreptate — oameni de 20-25 ani serviji conștiincios statului sunt hărăziți azi la orice modificare de lege să o ia tot dela început, destinați parcă de soartă să învețe până la infinit pe noii veniți în administrație, după care să se uite după, elevii lor, care avansează automat.

În această situație ei se întrebă dacă bunele intențiuni ale Inaltului Guvern de a da Administrației contingente noi cu elemente intelectuale desăvârșite — e o cauză legitimă ca acești meritoși funcționari să fie tangențial înlăturați dela drepturile lor, căci nici o lege ordinară nu poate după principiul constituției noastre să aibe efecte retroactive.

Pentru acești slujitori s'a pus întotdeauna fel de fel de piedici, ba că nu au studii corespunzătoare zilei, ba motive bugetare și în fine atâtea întorsături biurocratice, cu redactări de texte care i-au sugru-

mal întotdeauna și înlăturați sistematic dela drepturile lor. In vreme ce altor categorii de funcționari nu li se face această deosebire de tratament.

Astfel vedem, că proiectul de lege prin textul art. 119, privitor pe Prim-Pretori netitrați, îi încadrează în aceleași drepturi, ca pe cei titrați. Avem astăzi Prim-Pretori cu, cursul primar — recrutați dintre notari — cărora nu li se aplică nici un tratament de deosebit; avem militari proveniți din grade inferioare — din fericire de mare valoare — unde dacă și-au acumulat cunoștințele, și-au trecut examenele cerute — sunt ofițeri și totuși nici o deosebire de tratament.

La fisc controlori fiscali — Șefi de secție recrutați din elemente ce au servit altă dată ca notari.

Pentru înlăturarea acestei nedreptăți ce se creiază acestor notari meritoși care au servit statul cu cinste și credință peste 15-20-25 ani. Notarii județului Constanța nu pierd speranța în Domnul Ministru Inceleț, în promisiunea Domnului Ministru Iuca și a Dlor Deputați, care au recunoscut meritul acestor funcționari și cere cu tot respect, ca atunci când va veni legea în discuția Camerii să ne acorde sprijinul necesar și să modifice textul art. 131 alin. ultim. — în sensul — ca notarii încadrați prin acest articol, să aibă dreptul la gradații și sporuri după cum s'a stabilit pentru titrați prin art. 129.

Președintele Asociației: **D. I. Băcanu.**

**Asociația Notarilor Comunali a Jud. Constanța
Com. Basarabi.**

No. 2/1935.

22 Aprilie 1935.

PROCES-VERBAL.

Ședința ordinară a adunării generale a notarilor comunali din județul Constanța.

In ziua de 22 Aprilie 1935 — la ora 9 dimineața — s'au întrunit în adunare generală notarii comunali și secretarii de preturi din județul Constanța în sala de ședință din palatul Prefecturii județului Constanța, sub președinția Dlui D. I. Băcanu, președintele acestei filiale asistat de Dl Ion Arghiropol și Anton Panait vice-președinți — iar ca secretari D-nii: V. Petricală și Al. Popeseu.

La apelul nominal se constată prezența a 75 notari- deci aproape toți notarii județului.

Sosirea Dlui Prefect Bellu este călduros și prelung aplaudată de adunare. D-sa este însoțit de Dl Consilier județean Ionel Popa.

Dl D. Băcanu — luând cuvântul — în numele tuturor notarilor și secretarilor de preturi salută prezența Dlui Prefect în mijlocul lor, mulțumindu-i

pentru buna voință ce a avut de a pune la dispoziția notarilor sala de ședință — bunavoință manifestată în toate ocaziunile față de corpul notarilor, atât din partea d-sale, cât și din partea Dlui Deputat Radu Reșculeț, pe care notarii nu va putea niciodată să-i uite — căci cunosc că s'au asigurat în slujbă un însemnat număr de notari prin definitivările acordate de Minister la propunerile filialei și susținute de domniile lor.

Arată importanța rolului ce are notarul în administrația comunei și asigură pe Dl Prefect, că de aci înainte notarii cu mai multă râvnă își va îndeplini datoriile față de stabilitatea asigurată prin noua lege administrativă care în curând va veni în desbaterele Parlamentului și mai ales dacă i se va acorda salarii și gradații așa cum le-au avut după legea dela 1908 — când din notarii recrutau administratori de plasă — astăzi pretori, și după Statut funcț. publici care la art. 52 spune:

„Funcționarii aflați în serviciu la punerea în aplicare în acestui statut și cari se găseau în funcțiune la 1916 pot avansa până la gradul de Director inclusiv, chiar dacă nu au studiile și titlurile cerute”.

In continuare Dl Băcanu face apel la Dl Prefect care e reprezentant al guvernului — la Dnii Parlamentari ai județului, cât și la reprezentanții presei a susține dezideratele notarilor cu ocaziunea votării legii administrative de Parlament.

Dl vice-președinte Anton Panait — cere a se păstra un minut de reculegere pentru cei doi notari dispăruți din mijlocul lor și anume: N. Bornos și I. Ioanovici — după care luând cuvântul face o expunere a păturilor producătoare de toate categoriile ce întotdeauna au fost animate, ca munca lor să fie mai productivă pentru sine, pentru societate și un sprijin prețios operilor de guvernământ.

Aceste mișcări și lupte a hotărât guvernările la legiuirea asociației profesiilor diferite și la ingenioasa lege a Statutului funcționarilor publici — cari sunt opere mari ale actualului guvern.

Încă dela 1924, decând a avut cinstea să primească mandate de reprezentant al asociațiilor notarilor din acest județ, în unire cu alți colegi reprezentanți ai asociațiilor notarilor din țară, au luptat exprimând vederile noastre la diferite legiuiri ce privea viața administrativă — arată mulțumirea ce trebuie s'o avem cu toții întrucât din noua legiuire administrativă reese rolul dinstinct al notarului în viața administrativă rurală, îngrădit fiind cu noi atribuțiunile onorabile și bine meritate, al căror executor legal și până astăzi a fost.

Cere ca legiuirea administrativă să aibă în vedere și a doua parte referitoare la salarii și gradații cari să fie acordate în raport cu munca pentru a face

față greutăților de viețuire în care astăzi se sbat notarii cu familiile lor.

— Speranța că aceste deziderate ni se va satisface, este în D-nii deputați din vechiul regat — roagă pe D-nii Deputați de Constanța și în special pe Dl Radu Roșculeț — al cărui sprijin și ocrotire până în prezent este cunoscută de toți notarii noștri.

Ca încheiere își manifestă încrederea în forurile competente și în D-nii deputați, că va găsi modalitatea vindecării rănei sufletești — asigură atât guvernul cât și pe domniile lor de tot concursul și munca ce o va depune pe altarul administrativ rural.

Dl V. Bellu, Prefectul Județului — mulțumește pentru încrederea ce notarii o manifestă față de D-sa — asigură și mai departe pe notari de tot sprijinul d-sale în ceea ce privește drepturile ce au de primit dela comuni. În ceea ce privește lacunele legii administrative referitor la gradații — să ne adresăm D-lui Deputat Radu Roșculeț — care este sigur că ne va servi. În continuare D-sa dă oarecari instrucțiuni de serviciu în legătură cu alcătuirea bugetelor pe 1935 — eforii de pășuni comunale și lucrărilor de prestație.

Intrându-se în ordinea de zi Dl D. Băcanu aduce la cunoștința adunării următoarele :

— Consiliul de administrație aduce la cunoștință dvs. următoarele:

— Timpurile pe cari le trăim sunt destul de grele, toate clasele sociale din lumea întreagă suferă așa, că și noi am avut de suferit și nu se știe încă cât vom mai avea de îndurat! Totul însă depinde de noi, de solidaritatea ce trebuie să existe în corpul notarilor din întreaga țară — totuși străduința asociației noastre credem că veți binevoi a recunoaște că se găsește la înălțimea rolului pe care îl are și anume :

— Legăturile de solidaritate și colegialitate dintre noi pentru apărarea drepturilor noastre profesionale sprijinite temeinic pe legile țării — face complectă dovadă — prezență dvs. în număr atât de important la această adunare.

— La timp vom comunica, că Dl A. Comșa, Președintele Asociației Generale a Notarilor din România — constatând activitatea ce desfășoară asociația de Constanța — ne-a însărcinat să organizăm și celelalte județe din Vechiul Regat — căci nu sunt organizate decât foarte puține și acelea prea puțin acționează.

Am întocmit un apel la 15 Martie către Colegii din Vechiul Regat — arătându-le ce am putut face noi la Constanța în scurt timp, apel pe care l'am adresat în 2-3 exemplare — către fiecare Prefectură de județ — cu rugămintea a le trimite celor mai destoinici notari și cu îndemn de a se organiza.

Apelul nostru a avut rezultate mai mult decât ne puteam aștepta — căci în intervalul de o lună avem aci răspunsurile primite dela domniile prefecti din județele următoare — cari ne arată numele notarilor destoinici însărcinați cu organizarea și anume:

Prefecturile județelor : Iași, Durostor, Teleorman, Vaslui, Tecuci, Valiacea, Olt, Gorj, Brăila, Argeș, Covurlui, Ismail, Roman, Cetatea Albă, Cahul, Ploești, Putna, Dolj, Vâlcea, Ialonița, Neamț și Ilfov.

Toate aceste județe sunt pe cale de organizare din îndemnul asociației de Constanța — cerându-ne Statute și diferite lămuriri pentru a putea lua ființă care li s'a și comunicat.

— La intervențiunile ce am făcut pentru stabilitate, grație sprijinului dat atât de Domnul Prefect, cât și de Domnul Deputat Radu Roșculeț, s'a definitivat un însemnat număr de notari atât în anul 1934 cât și în anul 1935 — ultima decizie Ministerială din 10 Aprilie declară încă stabili în funcțiune încă 14 colegi.

— Nu putem trece cu vederea și intervențiunea ce am făcut pe lângă Domnul Prefect, de a ni se completa dreptul de deplasare până la concurența sumei de Lei 14.800.—, care prin ord. No. 186/935, ne-a aprobat-o și dacă sunt unii dintre Dvs., care nu au avut posibilitatea a deschide acest credit din cauză că fondurile erau aproape epuizate, fiind spre sfârșitul exerc. financiar 1934-1935, urmează a se prevedea în bugetul anului în curs această diferență la fondul diverse — căci este un drept aprobat de Dl Prefect.

Pentru acest drept de diurnă care ne servește și ca un accesoriu la salariul ce-l primim dela Stat — salariul care este mult inferior, chiar camerierilor dela județ sau Ministere. Pentru acest drept zicem — am intervenit către Domnul Prefect, ca în bugetele anului în curs să ne fie majorat cu 10%, sumă ce dealtfel am cerut Casei Generale de Pensii, să ne aprobe a o vărsa ca rețineri la pensii pentru ca atunci, când notarii și secretarii de preturi sunt pensionați, să primească un drept mai omenesc.

— La data de 15 Martie Comitetul s'a întrunit și a delegat pe colegul Panait, să ia parte împreună cu ceilalți delegați ai asociației generale, pentru a propune amendamente la legea administrativă, care în curând venea la Senat.

— La data de 28 Martie am primit o adresă din partea D-lui Comșa, prin care ne arată, că legea administrativă a ajuns deja în Senat, și că nu satisface nici pe departe așteptările noastre, — că trebuie dusă o luptă disperată pentru stabilirea drepturilor noastre — cere să intervenim la toți domniile parlamentari ai județului pentru a ne sprijini — comunicându-i cari s'au angajat apărării cauzei noastre

pentru a ne pune la dispoziție materialul necesar.

— Am venit imediat la Constanța, — am luat contact cu o parte din parlamentari, atât guvernamentali, cât și de opoziție — i-am rugat în sensul celor comunicate de domnul Comșa, iar celor pe cari nu i-am găsit, le-am trimis câte o adresă de rugămintă în acelaș scop.

La data de 1 Aprilie curent, colegul Panait a plecat la București, unde am constatat, că și-a executat în modul cel mai conștiincios mandatul ce i s'a încredințat, predând amendamentele propuse de asociație Dlor parlamentari din Vechiul Regat, cari s'au angajat că ne va susține în întregime cauza.

Domnilor colegi, avem destule asigurări din partea forurilor competente — ca soarta noastră este pe mâini bune încredințată, glasul nostru unde s'a îndreptat, a avut ascultare așa, că putem spera în realizarea tuturor doleanțelor, iar răspunsul nostru este că ne vom face cu sfințenie datoria.

Aceasta fiind darea de seamă a consiliului de administrație, — vă rog mai departe a lua în verificare contul de gestiune și raportul comisiei cenzorilor, căruia Dl A. Popescu cenzor, este rugat a-i da citire :

Domnilor membri,

Subsemnații Al. Popescu, Gh. Dobrescu și Vasile Petricală, membrii în Comisiunea de cenzori ai reuniunii notarilor din județul Constanța, în conf. cu art. 15 și 16 din Statutul respectiv, cercetând scriptele de contabilitate și contul de gestiune al reuniunii pe anul financiar 1934, am constatat cele ce urmează:

Art. I. — La venituri s'a realizat încasări numai la 1 și 7 și anume:

Art. 1. — „Din cotizații“	Lei 28.800.—
Art. 7. — „Excedente“	„ 2.820.—
Total încasări	Lei 31.620.—

II. — La cheltueli s'au efectuat plăți pe bază de bonuri și anume:

Art. 1. — Diurnă deplasări	Lei 11.977.—
Art. 2. — Furnituri cancelarie	„ 600.—
Art. 3. — Taxe corespondență	„ 1.394.—
Art. 4. — Publicațiuni	„ 1 000.—
Art. 5. Confecționare de cărți de membrii	
Art. 6. — Premiarea lucrărilor cu caracter administrativ	
Art. 7. — Subvențiunea Uniunea Generală	„ 5.302.—
Art. 8. — Ajutoare	
Art. 9. — Fond deschideri credite	
Total cheltueli	Lei 20.273.—
Rezultă un sold de	Lei 11.347.—

care se justifică: prin bonuri Imprumut la înzestrarea țării Lei 4.400.— — numerar Lei 6.947.—

Din verificarea contului de gestiune se constată că prin emitere de bonuri s'a depășit cheltuelile la art. 1 „diurne“ cu lei 2.660.— — bonul No. 5 și 12 — și la art. 3 „Francarea corespondenței“ cu Lei 393.— — bonul No. 10.

Aceste bonuri se anulează de noi, urmând ca sumele cheltuite să fie impuse verificării și aprobării adunării generale.

Din situația de mai sus se constată, că fondurile Reuniunii au fost cu folos întrebuințate, având în vedere activitatea depusă în cursul acestui an, în cursul căruia s'a definitivat un însemnat număr de colegi.

Suntem de părere a se da descărcare de gestiune Consiliului de Administrație, urmând ca prezentul raport să fie depus aprobării adunării generale, ce va avea loc la 22 Aprilie 1935.

Adunarea generală în unanimitate aprobă contul de gestiune, darea de seamă și raportul Comisiunii cenzorilor — cu mențiunea, că aprobă și suma de Lei 2.660.— pentru care nu a existat fond disponibil — dând complet descărcare consiliului de administrație de gestiunea sa pe anul 1934.

II. — Luându-se în discuție bugetul pe anul 1935 întocmit de Comitetul Asociației la data de 15 Martie 1935 pe suma de Lei 50.147.— la venituri cum și la cheltueli se aprobă unanimitate modificări.

Cu aceste modificări bugetul pe anul 1935 este aprobat atât la venituri cât și la cheltueli pe sume de Lei 55.347.—, având la cheltueli un fond pentru deschidere de credite de Lei 6.594.—

III. — Adunarea realege pe D-nii: A. Popescu, V. Petricală și Gh. Dobrescu, cenzori.

IV. — Cotizațiile se vor reține membrilor din salariul pe luna August și Octombrie în două rate. Asemenea membrii sunt rugați a prevedea în bugetele comunelor o subvenție, care să varieze dela 200.— la 500.— Lei pentru asociație — pentru a se împărți ajutoare membrilor săraci și urmașilor celor decedați.

V. — Adunarea delegă pe următorii notari, cari să reprezinte secțiunea județeană la adunarea generală a notarilor din România și anume:

Dl D. Băcanu, Președinte asoc. notari — Comuna Corbul.

Dl A. Panait, Vice-președinte asoc. notari — Comuna Albești.

Dl I. Arghiropol, Membru asoc. notari — Comuna Beilic.

Dl A. Popescu, Membru asoc. notari — Comuna Cobadin.

DI Grigorescu, Membru asoc. notari — Comuna Ciocârlia.

Nemai fiind nimic la ordinea de zi, ședința se ridică la ora 13. — DI Băcanul aducând mulțumiri colegilor cari au participat în număr atât de important la această înălțătoare adunare.

La ora 14 — a fost aranjată o masă comună la restaurantul Gurgău, unde a participat și DI V. Bellu, Prefectul Județului. — S'a ținut mai multe toasturi, vorbind D-nii D. Băcanu, Anton Panait, I. Arghiropol, cărora le-a răspuns DI V. Bellu, Prefectul Județului.

După masă a avut loc adunarea Băncii Notarilor din acest Județ.

Cu semnarea prezentului proces verbal s'a delegat D-nii: Eugen Perjescu, notar Cuza Vodă și Ion Radu, notar comuna Liman.

D. Băcanu, președinte.

A. Panait, vice-președinte.

JURISPRUDENȚĂ.

Anularea din oficiu a actelor administrațiilor locale. Competența Comitetelor de Revizuire conform art. 47 din lege. Conform art. 47 din legea Contractelor de Revizuire, nulitatea actelor administrațiilor locale poate fi pronunțată chiar din oficiu de instanțele jurisdicționale administrative atunci, când actul juridic se găsește adus înaintea lor prin orice cale de atac.

(Comitet Central de Rev. II. Deciziunea din 11 Iunie 1934, Dosar 190/934).

Dos. No. 1142/934.

COMITETUL CENTRAL DE REVIZUIRE

Secțiunea I.

DECIZIUNEA No. 202.

Audiența dela 7 Martie 1935.

Președinția D-lui Georgescu Vâlcea, Prim-Preș.
Membrii prezenți D-nii: M. Văraru Consilier

P. Modolea „

Th. Marinescu „

I. Pelivan „

Raportor D-l A. Păcurariu, Referent.

Pe rol pendinte judecarea apelului introdus de Emeric Karácsnyi, prin petiția înregistrată la No. 2386/934, în contra deciziei Comitetului local de Revizuire Timișoara, Secția II., cu No. 746 din 25 Septembrie 1934.

La apelul nominal nu răspunde nici una din părți.

Procedura îndeplinită.

S'a dat citire raportului întocmit în cauză.

Apoi s au luat în examinare actele dela dosar, iar în urma deliberațiunii avute, Comitetul, în una nimitate, a pronunțat următoarea deciziune.

COMITETUL,

Asupra apelului de față:

Având în vedere că din actele dela dosar, se constată, în fapt următoarele:

Prefectura județului Timiș-Torontal, prin deciziunea No. 15.772 din 5 Iunie 1934, reamintește notarilor comunali, cari sunt taxele ce au dreptul a percepe pentru redactarea diferitelor acte în interesul particularilor.

În contra acestei decizii, precum și în contra deciziei delegației consiliului județului Timiș-Torontal cu No. 11.452/1931, modificată prin deciziunea Comitetului local de Revizuire Timișoara, Secția II., cu No. 583/931, Emeric Karácsnyi, face acțiune în anulare la Comitetul local, mai sus menționat care, prin deciziunea No. 746 din 25 Septembrie 1934 a Secției II-o respinge, ca fără interes, motivând că Prefectul, prin hotărârea sa, nu a luat nici un fel de dispozițiune nouă, ci a reamintit pur și simplu pe cele existente, în vederea respectării lor.

În contra acestei decizii, prin petiția înregistrată la No. 2386/1934, numitul face, în termen, apelul de față susținând că justifică interesul, cerut de lege, întrucât a fost obligat la plata sumei de Lei 400.000 drept cheltuieli de inventariere al averii de funcțului său tată.

Având în vedere că motivele de fapt și de drept cuprinse în deciziunea primei instanțe, pe cari acest Comitet Central, luându-le în examinare și găsiindu-le întemeiate, le adoptă în totul.

Având în vedere că, în apel, nu se pune în discuțiune nici un element nou, merit a duce la reformarea deciziei apelate.

Că, astfel fiind, apelul de față este nefondat și urmează a fi respinse ca atare.

Pentru aceste motive în numele legii:

DECIDE.

Respinge ca nefondat apelul introdus de Emeric Karácsnyi, prin petiția înregistrată la No. 2386/934, în contra deciziei Comitetului local de Revizuire Timișoara, Secția II., cu No. 746 din 25 Septembrie 1934.

Confirmă suszisa deciziune.

Cu recurs.

Dată și citită în ședință publică azi la 7 Martie 1935.

ss. Georgescu Vâlcea.

ss. M. Văraru.

ss. P. Modolea. ss. Th. Marinescu. ss. I. Pelivan.

Referent ss. A. Păcurariu.

